

Kolme tõstega 375 kilo.

Münchenis peeti Euroopa esivõistlusi.

Oktoobri viimasel laupäeval ja pühapäeval peeti Münchenis Euroopa esivõistlusi tõstmises. Tagajärjed olid:

Sulgkaal:

1. Mühlberger, Saksa, 280 kilo (surudes 75 kg., rebides 90 kg. ja tõugates 115 kg.)
2. Wölpert, Saksa, 280 kilo.
3. Suvigny, Prantsuse, 270 kilo.

Kergekaal:

1. Haas, Austria, 317,5 kilo (87,5+100+130).
2. Duvergne, Prants., 300 kilo.
3. Fein, Austria, 292,5 kilo.

Keskkaal:

1. Helbig, Saksa, 337,5 kilo (92,5+105+140).
2. Galimberti, Itaalia, 322,5 kilo (100+97,5+125).
3. Hipfinger, Austria, 305 kilo.

Poolraskekaal:

1. Hostin, Prantsuse, 350 kilo (100+110+140).
2. Zermann, Austria, 340 kg. (90+107,5+142,5).
3. Vogt, Saksa, 340 kg.

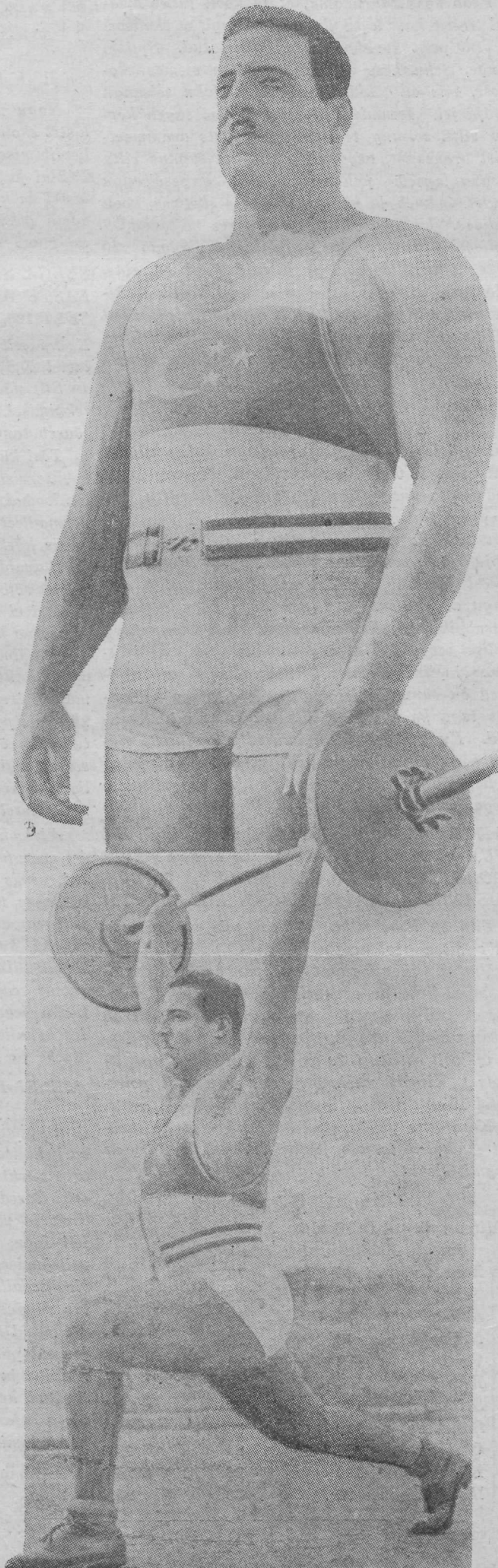
Raskekaal:

1. Nosseir, Egiptus, 375 kg. (105+120+150).
2. Schilberg, Austria, 370 kg. (127,5+107,5+175).
3. Strassberger, Saksa, 370 kg.

Punkte said:

Saksa — 10 p., Austria — 9 p., Prantsuse — 6 p., Egiptus — 3 p., Itaalia — 2 p.

Viimased Euroopa meistrivõistlused, olid õige aegedad. Need kandsid küll Euroopa meistrivõistluste nimetust, kuid neist osavõtmine oli võimaldatud kõigile rahvustele, kes on rahvusvahelise tõsteliidu liikmed. Tingitud on see sellest, et rahvusvahelise olümpia komitee ja rahvusvaheliste spordiliitude vahel on sõlmitud kokkulepe, mille järele ainult olümpiavõitjaid edaspidi ilmameistriteks nimetama hakatakse, kuna kõigil teistel võistlustel võitjaks võivad omada väiksemaid tiitleid. Selllega pääsevad siis ka

teiste ilmajagude esindajad üksikute ilma- ja meistri võistlustele. Seega on meistrivõistlused „lahtisteks” muutunud.

Rahvusvahelisel tõsteliidul on 22 rahvusliitu liikmeks. Neist on 6 liitu väljaspool Euroopat. Ka neile saadeti siis osavõtmiseks kutsed. Et aga ka Egiptus Müncheni võistlustest osa võttis, siis olid siin sisuliselt ilmameistrivõistlused, kuigi tiitel väiksem oli.

Selles laialdases osavõtmises nägi endale suurt konkurentsi Saksa parim tõstja ja olümpiavõitja münchenlane Strassberger, kes väljaspool Euroopat osavõtjate juurelaskmise vastu vaidles ja isegi ähvardas võistlustest eemale jääda, kui võõrad tõstma tulevad. Ometi ei jäänud sellel kangekaelsel sakslasel lõpuks muud üle, kui tõstma minna, et aga Saksale mõnda punkti tuua. Nagu tagajärjed näitavad, käis Strassbergeri käsi sootuks halvasti. Ta ei pääsenud ei 1. ega 2. kohale, vaid pidi leppima 3. kohaga.

Strassbergeri esialgseks kardetavaks konkurendiks oli egiptlane Nosseir, kes oli viimaste olümpiamängude üllatusmees. Siis kuulus ta veel poolraskekaalu ja tuli kaalu võitjaks ja kuldmedali omanikuks. Ta tõstete kogusumma oli 355 kilo, olles prantslase Hostinist 2,5 kilo ees. Ta tõukas 300 naela, rebis 240 ja surus 220 naela. Müncheni võistluste puhul oli ta juba kuu aega Saksamaal, et koha peal harjutada ning „aklimatiseeruda.” Nosseir on alles 25-aastane ja Egiptuse riigiametnik. Kaalub 192 naela.

Piltidel: Nosseir — raskekaalu Euroopameister. All: Nosseir rebib 120 kilo.

De Mar — suurim maratonijooksja.

„Grand old” veteran, 43-aastane Clarence De Mar tuli Ameerikas Port Chesteri maratoni jooksus unesti võitjaks. Ta on üldse jooksnud 21 aastat ja selle ajaga kaasa teinud 40 maratoni, millest 18 on lõppenud tema võiduga. Õigusega peetakse teda siis ka kõigi aegade parimaks maratonijooksjaks. Ta pingutused on vahel päris uskumatud olnud, kuna ta näiteks 3 nädalaga kord 3 maratoni kaasa tegi ja aastas 10 maratoni jooksis. Port Chesteri maratoni olid ajad:

Clarence De Mar — 2:46:15.

Percy Wyer, Kanada — 2:51:30.

Arthur Garvin — 2:54:14.

Albert Michelson — 2:58:18.

Edvin White — 3:01:02.

Kahekümneviendale kohale tuli soomlane Sakari Salmi ajaga 3:41:15.

Vennad Järvised sõidavad Ameerikasse.

Ameerika Pennsylvania ülikool kavatses korraldada suurema ringreisi ilmameistritele vendade Järvistele. Tekkib ainult küsimus, kas Soome liit väljasõiduks luba annab. Ameeriklased tahavad soomlastelt ringreisi ajal nii kümnevõistluses kui ka odaheites juure õppida.

Kehaline kasvatus vaenelaps eesti haridusprogrammis.

„Spordilehele“ kirjutanud J. Laurson, Tartu ülikooli kehal. kasv. instituudist.

Hiljuti peeti Tallinnas IX Eesti arstidepäev, kus oli päevakorral ka meie Eesti kooli kehaline kasvatus, mida käsitas kehalise kasvatus instituudi juhataja Dr. med. B. Jürgens. Võeti vastu järgmine otsus: „Silmas pidades õpilaste mittehulldavat tervislist seisukorda, leiab IX Eesti arstidepäev, et kehalisele kasvatusel koolides tuleb pöörata tähelepanu märksa suuremalt kui seni ajani. Tuleb suurendada kehalise kasvatus tunde arvu ja hoolitseda asjatundlikkude õpetajate eest, et nende tundide läbiviimine toimiks küllalt asjatundlikkude õpetajate juhatusel ning tervishoidiselt rahuldavates tingimustes. Kehalise kasvatus tunde arvu suurendamisega ei tohi suurendada tundide üldarvu, vaid töökoormat on tarvis vastavalt vähendada. Nõrga kehaehitusega lastele tuleks korraldada kehalisi harjutusi eraldi, kasutades selleks võimaluse piires hommikupoolseid tunde.“

Nü! Ka Eesti asi lügab ja ei lügu ometi! Nende ridade kirjutajal oli juhus möödunud aastal juhtida tähelepanu „Spordilehe“ veergudel kehalise kasvatus nõrgale alusele meie koolis. See oli just enne alg- ja keskkoolide uute õppekavade koostamist. Tartus algatasime katset TEOSTADA VÄHEMALT 3 TUNDI VÕIMLEMIST NÄDALAS.

Töötasime välja kavad, milles näitasime, kus võimalik on juba praegustes oludes 3 tundi teostada. Seda projekti toetasid Tartu linnakoolilavalitsus ja väga palju avalikke seltskondlikke organisatsioone, nagu kaitseleit, karskusliit, naiseltsid, kehalise kasvatus instituut jne. Saatsime projekti kõikide nimet. organis. allkirjadega haridusministeeriumi juures koolide õppekava koostava komisjonile, lootuses, et me kõrbe pole hüüdnud! Aga me eksisime. Härrad ministeeriumist, esotsas hr. Grünthaliga, vastasid, et võimlemist olevat juba praegu isegi küllalt, võimlemine olevat luksus!! Sancta Simplicitas! Ja matsid kavad kalevi alla, tundes endid seisukorra peremeestena.

MIKS VAJAME SENISEST PAREMAT KEHALIST KASVATUST?

Maksev seadus kohustab lapsi 8-aastasena kooli astuma. Lapse arenemisele vastavalt on see aeg soodne, keha kasvamine on jõudnud rahuliku ajajärku. Koolitegevus on aga seotud teatava hulga negatiivsete mõjudega lapse organismile. Ta piirab kõige pealt lapse liikumisvabadust. Edasi mõjub kahjulikult, et hulk lapsi peab püsivalt viibima klassis, kus ka enamikus õhu ja valguse puudus. Väsimuse hädaoht vaimlise ületöötamise tagajärjel seisab koolielus tähtsal kohal. Mida suuremaks muutub teaduses tööjaotus ja mida vähem võimalik on ühendada üksikuid teadusharusid ühes peas ja ühes süsteemis, seda suurem peab olema tundide arv, et jagada õpetust-noortele kõigis teadusharudes; üksikud õpetajad arvavad, et nende eriala on kõige tähtsam ja püüavad seepärast igaiüks suurendada oma ala tundide arvu.

Ometi on ja jääb tõsiasi, et on olemas ainult teatav arv tunde ja ei ole loota paremust väsimuse seaduste põhjal ei tundide arvu suurendamisest ega õpetatavate ainete kokkukujamisest. Väsimuse küsimust on uurinud paljud silmapaistvad õpetlased (Burgerstein, During, Höpfner, Kraepelin), ja nende uurimiste tulemuste alusel on osalt püütud tunnikava ümber korraldada.

SUUREMAKS KOOLI PAHEKS TULEB LUGEDA ISTUMIST.

Istumine mõjub kahjulikult kehaseisangu arenemisse. Iseäranis kahjulik on istumise toime kirjalikkude tööde juures. Igal teisel tegevusel muudab laps sageli oma seisangut pingis, ent

joonistamisel või kirjutamisel jääb ta pikemaks ajaks teatavasse seisangusse, mis sageli on patoloogiline ja osalt tingitud koolipiingi ehitusest. See pikemat aega istumine ebanormaalses seisangus toimib seisangu arenemisse ja seega ühtlasi kogu organismisse kahjulikult (Spitzzy).

ISTUMISE PAHENA MAINIME OTSEMALT SKOLIOOSI.

Peab kohe tähendama, et ju kooli tülles omavad teatav hulk lapsi skoliossi, olgugi, et skoliossi on seni puht koolihaiguseks nimetatud. Spitzzy, Lange, Schulthess väidavad, et on olemas skoliosse, mis on tekkinud alalise vildaku seisangu tagajärjel. Istumisel ja kirjutamisel sageli korvur viltu seisang tekitab seljalihaste asümmeetrilist arenemist, aegamööda saab seesugune viltu seisang lapsele puhkeseisanguks, sirgeseisangu tundmine kaob ja nõnda tekib siis skoliossi, kooli skoliossi. Uurimused õpilaste juures näitavad, et skoliossi protsent, mis algklassides kõigub 20 prots. ümber, tõuseb lõppklassides kuni 30 prots. (Haglund, Kirsch). Seega on siis koolis tekkinud skoliossi protsent küllalt suur. Ka näitavad kõikide autorite uurimused, et kõik skoliossid tunduvat ja ruttu halvenevad kooliskäimise ajal (Spitzzy).

PEALE SKOLIOOSI ON VEEL TEISI SEISANGU ANOMAALE,

mille toime siseorganite arenemise kohta sugugi tähtsusetu ei ole. Kaasasündinud või omandatud ümariselt muutub istumise tagajärjel ruttu halvemaks. Tulemuseks on rinnakorvi ja ühes sellega kopsude nõrk arenemine, mis omalt poolt põhjustab krooniliste kopsuhaiguste tekkimist. Sellest järeldub, kuivõrt kahjulikult toimib seisangu arenemisse ja ühes sellega kogu organismisse pikemaajaline istumine, mis tänapäeva kooliga seotud. Ent ärgem unustagem, et istumine ei pürdu üksnes kooliruumidega, vaid õpilased on sunnitud istuma tundide kaupa raamatute taga ka kodus, et lahendada antud ülesandeid. Kuna kodused tingimused seesuguseks töötamiseks on suuremalt jaolt veel halvemad kui koolis, siis on selle kahjulik mõju organismisse käega katsutav.

KAITSEVÄE KOMISJONIDES ILMENEB, ET SUUR PROTSENT KESKKOOLI LÖPETANUD NOORIMEHI ON NIGELA KEHA JA HALVA SEISANGUGA KAITSEVÄKKE KÕLBMATUD

Siin on kohe näha, et kool pole jättnud oma halba mõju avaldamata.

Võttes kehaseisangut kui parimat indikaatorit lapse kehalise arenemise kohta, leidsid autorid, et keskmiselt 25 prots. õpilastest kannatab seisanguvigade all. Nii leidsid Haglund algklassil õpilasil skoliossi 20 prots., lõppklassil aga 30 prots., Kirschi uurimused olid vastavalt poisslastel 19—21 prots., tütarlastel aga 22—41 prots.

Kasutades üksikuist Tartu alg- ja keskkoolist saadud materjale, jõudis Dr. med. B. Jürgens järgmistele tulemustele:

Tabel nr. 1. Tütarlapsed.

	Mitmes aasta.	Läbivaad. õpil. arv.	Nendel oli skol.	%
Algkool:	Esimene	94	13	13,8
	Teine	82	19	23,2
	Kolmas	64	15	23,4
	Neljas	72	20	27,8
	Vüies	78	21	26,9
Keskkool:	Kuues	106	26	24,5
	Seitsmes	143	28	19,6
	Kaheksas	119	24	20,5
	Üheksas	94	24	26,0
	Kümnes	100	26	26,0
	iheteistkümnes	90	23	25,5
Kokku	1042	244	23,4	

Tabel nr. 2. Poisslapsed.

	Mitmes aasta.	Läbivaad. õpil. arv.	Nendel oli skol.	%
Algkool:	Esimene	83	7	8,4
	Teine	86	18	20,9
	Kolmas	76	15	19,7
	Neljas	66	15	22,7
	Vüies	68	16	23,5
	Kuues	79	19	24,0
Keskkool:	Seitsmes	157	29	18,5
	Kaheksas	134	26	19,4
	Üheksas	93	23	24,7
	Kümnes	71	17	23,9
	iheteistkümnes	78	18	23,0
Kokku	991	203	20,5	

Nagu neist tabelleist näha, on 13,8% tütarlastel skoliossi juba kooli tülles. Üheaastase koolisviibimise järel tõuseb skoliossi protsent järsku 23,2-ni ja suureneb kooliaja lõpul 25,5%. Poisslastel on kooli astudes skoliossi ainult 8,4%, kuid aasta pärast on juba 20,9%. Viimasel õppeaastal jõuab 23%.

SEEGA SUURENEB SKOLIOOSETE TÛTARLASTE ARV KOOLIAJA VÄLTEL KESKMISELT 12%, POISSLASTEL ISEGI 15% VÕRRA. Keskmiselt on skoliossi tütarlastel 23,4%, poisslastel 20,5%.

Siit näeme, kui suur on kooli mõju seisangu tekkimisel. Juba üheaastase koolisviibimise järgi tõuseb tunduvalt skoliossi protsent.

Tõsi küll! Nende negatiivsete nähete vastu on koolitervishoidlisel asutised püüdnud võidelda. On loodud uut tüüpi koolipinke, mis võimaldaksid normaalselt istumist. Samuti on soovitatud püstloodis käekirja. Siiski, need abinõud pole annud soovitavaid tulemusi. Spitzzy ütleb selle kohta: „Kool võib ainult siis ülesehitavalt mõjuda, kui ta üksi ei hoolitse mitte selle eest, et vaimline ja moraalne kasvatus toimiks võimalikult hügieenilis tingimuses, vaid kui ta kohustub hoolt kandma õpilaste kehalise kasvatus eest märksa suuremal määral, kui see on toimunud seni ajani. Ainult siis pääseb kool sellest, et teda ei tehta vastutavaks õpilaste kehalise alaväärtuslikkuse eest sel määral, nagu seda sünnib praegu, mil kehaliselt vähemväärtuslikkude protsendi kõrgus oleb otseselt kooliaja vältusest.“

Ajalooliselt on kehalik kasvatus eriajajärkudel erisugune olnud. Antiik maailmas, eriti Kreekas, seisis kehalikultuur kõrgel järjel, kehaline kasvatus tungis nii riiklikku kui eraellu. Keskajal harrastasid kehalist kasvatust peamiselt rüütlid, kuna kloostrikoolides oli see keelatud. Kehahellituses liialdusteni minev rokoko ajajärk kutsus reaktsiooni esile. Rousseau, Montaigne, Locke seadsid eeskujuks loodusrahvaid, toonitades kehalise kasvatus tähtsust. Basedov, GutsMuths ja Pestalozzi toonitasid, et

ME EI PEA KASVATAMA ÜHEKÜLGSEID MÕISTUSE NARRE,

vaid vaimu arenemise kõrval peab hoolt kandma ka kehalise kasvatus eest ja püüdsid sellele vastavalt teotseda. Nad saavutasid ka häid tulemusi, eriti Basedov, kelle filantropiinis olid lapsed kehaliselt ja vaimliselt terved. Sihmapaistvad õpetajad John, Spiess, Ling töötasid välja mitmed võimlemissüsteemid noorsoo jaoks. Suur edu oli Nachtegalli, kelle mõjul Taanis kehaline kasvatus sunduslikult maksma pandi 1828. a. Hiljem järgnesid ka teised riigid Taanile. Aastakümnete jooksul pühendati koolis võimlemisele 1—2 tundi nädalas ja arvati, et sellega on küllaldaselt hoolitsetud kehalise kasvatus seisundi eest. Käesoleva sajandi alul aga hakati keh. kasv. seisundi parandamist nõudma. (Järgneb.)

— Viinlane Pentnes on kaugust hüpanud 714 sm.

— Wales—Shoti maavõistlus jalgpallis lõpes 1:1.

KÄSIPALLI REVÜÜ.

Esinduskogu koosolek. — Meistermärkide laureaadid. — Esivõistluste algus. — Kalev võitis NMKÜ karikad. — Keskkoolide esivõistlused algasid.

Pärast õnnetult katkenud käsipalliliidu esinduskogu koosolekut 5. oktoobril k. a., peeti teistkordselt sama koosolek 2. novembril sportbüroo ruumes. Sellele koosolekule oli kogunenud 24 esindajat 14 organisatsioonist. Vastuoksa eelmisele tormilisele koosolekule, oli teistkordne ääretu vaikne, asjalik ja üksmeelne. Ei olnud kakelust mandaatkomisjoni ja NMKÜ esindajate vahel, kuna kristlik ühing oli pidanud uue peakoosoleku, kelle volitusel esinesidki esindajad käsipalliliidus. Mandaatkomisjon tunnistas puudulikuks vaid Pärnu Tervise volituse, millel ei olnud kaasas seda nii väga nõuetavat ärakirja seltsi peakoosoleku protokollist.

Koosolekut juhatasid Trubok (Kalev) ja leitn. Luks (NMKÜ), kirja pani kõik asjalikud ja asjatud üteldused R. Joller (ÜENÜTO). Kinnitati kahe esindajatekogu koosoleku protokollid, misjärel võeti vastu mõningate täiendustega ja parandustega käsipalliliidu uus kodukord. Liidu moodunud tegevusaasta oli käsipalli ajaloo ainuke, mis andis liidule ülejääki. Tasuti hulk endiseid võlgu, milleks saadi raha Tartu-Tallinna linnavõistluse ja Eesti esivõistluste ülejäägist. Puudujäägi, kuigi väikese, andis

EESTI-LÄTI KORVPALLI MAAVÕISTLUS,

mis peeti Tallinnas ja võideti suure ülekaaluga. Kassabilanss on tasakaalus kr. 1278. Revideeriv toimikond on leidnud vähemaid puudusi, kuid need on kõrvaldatud juba. Seega — läbi-läbi korralik asjaajamine. Liidu liikmemaks jäeti kr. 3 suuruses endiseks. Eelarvega jäi esindajatekogu rahule ja kinnitas selle.

Veidi marulisemaks läks koosolek, kui taheti teha kohtunikeid neid, kes käsipallimängu on vilistanud ja lõpetanud liidu kohtuniku kursused. Vaieldi veidi, kuid kinnitati kohtunikeks V. Vaho, E. Vaho, Miller, Runstük ja prl. Oravas. Kes neist täisealised, jääb ajaloo saladuseks. Päevakorras oli ka naiskorvpalli määruste ühtlustamine ülemaailmliku naiskäsipalliliidu omadega, kuid referendi A. Rosenbergi mitteilumuse tõttu jäi see ära. Nii tuleb käesoleval hooajal mängida vanade määruste järgi.

A klassi viidi Eestimaa spordiselts (end.

Greif) ja ÜENÜTO (end. Viking). A klassi ei pääsnud Tartu Kalevi naiskond, kuna EASK jatkab võistlemist.

KÄSIPALLILIIDU ESIMEHEKS VALITI E. KLUMBERG,

kes oli ainuke kandidaat ja sai poolt 10 häält. Teisteks juhatusliikmeteks said: Luks (NMKÜ) — abiesimees; Th. Mast (Kalev) — laekahoidja; H. Nõmmik (ÜENÜTO) — sekretär ja E. Lange (ESS) — sekretäri abi. Kandidaatideks jäid Joller, Kasper ja Ratnik. Revideerivasse toimikonda valiti Trubok, Miiur ja Johanson. Usaldusarsti kohused langesid dr. Rõmmerile.

Asemikud Eesti Spordi Keskkliitu — Luks, Trubok, Kasper, Klumberg ja Mast.

Koosolek lõppes sama rahulikult kui algas.

*

Esivõistluste avaõhtul jagas käsipalliliidu juhatus tagant järele meistrimärke, mille osaliseks said kõik Eesti meister nais- ja meeskondade finaalis esinenud võistlejad. Üldse tuleb jagamiseks 80 meistermärki. Organisatsioonide järgi said märke: Kalev — 30; Tartu NMKÜ — 10; Russ — 8; ÜENÜTO — 8; Sport — 6; EASK — 6; Flora — 4; Makkabi — 3; Vitjas — 1. Märkide kättemandmisel, mida toimetasid liidu värsked esimees E. Klumberg ja laekahoidja Th. Must, võis näha võimlas

ENDISI JA AEGUNUD KÄSIPALLISUURUSI,

kes on olnud meie esimesi võistlejaid. Naised, kes mänginud endistel aegadel, on nüüd haruldased külalised võimlates, paljud on abielusadamasse purjetanud ja jäänud seetõttu võraks käsipallile. Kuid neil kõigil, meestel ja naistel, kes nüüd enam ei hooli võistelda, näib olevat väljavaateid, kuna kooliõpilaste eemalejäämisega võistlustest kaunis kuivalejäänud seltsid peavad ju uskult leidma reserve. Kuid see on ikkagi „vana rooste“.

Mängud, mis serveeriti esivõistluste esimesel õhtul, olid nõrgad. ÜENÜTO A klassi viimise puhul kujunes enne B klassis määratud mäng Puhkekoduga vaid mittemidagi otsustavaks sõprusmänguks, mille võitis ÜENÜTO 15:10 ja 15:10. Naiste korvpalli A klassi matsh läks ÜENÜTO ja Russi naiskondade vahel. Eelmine

võitis 37:19 (18:13). Meeste korvpalli B klassi mäng Lutheri NMKÜ ja politsei spordiringi vahel oli näide tõesti algelisest korvpallist. Võitis Lutheri NMKÜ loobumisvõiduga, mis märgitakse 2:0, vaatamata sellele, et resultaat oli mängu katkestamisel 36:10 (19:10) Lutheri NMKÜ kasuks. Esivõistluste huvipunkt on kaugel veel, vahest niisama kaugel, kui „Chicago Tribune“ rändauhinna finaali.

*

NMKÜ karikavõistlused on tänava küll lühikesest kestvusega, kuid ei taha lõppeda siiski. Kalevi naiskond võitis finaalmängul Russi ja sai seekord jälle karika; samuti meeste võrkpallis Kalev omandas karika (õieti küll kuju). Finaalis oli NMKÜ.

Korvpallifinaal oli tuliseim mäng tänavusel hooajal. Kalev, kes omas juba ühe kaotuse Russilt, tegi finaalis oma seitsmesilmalise kaotuse peaaegu poole suuremalt tagasi, vaatamata sellele, et mängis kogu aeg tagavara meestega. Kalevi võit oli seekord tõesti vägev ja läheb loota ka selle karika minekut Kalevi kätte.

*

Paar nädalat tagasi algasid Tallinna keskkoolide esivõistlused käsipallis. Seekord kujundab TKSÜ käsipalliõhkkond sootuks teise maailma, kui varematal aastatel. Ja kõik seepärast, et keskkoolid on lõõnud täiesti lahku seltsidest. Publikul vahest on veidi ühist teiste seltside poolt korraldatud mänguõhtutega. Aga võib olla keelatakse õpilastel ka seltside võistluste pealtvaatamine. Peab ju olema originaalne ja rippumatu.

Selle mängimise keelu kohta on võetud sõna juba „Eesti Spordilehe“ veergudel, kuid võib olla kindel, et küsimuse üle vaieldakse veel tubliasti.

Aga neil vaidlustel ei ole tõesti mõtet — siis eriti, kui TKSÜ kasvatab endale eraldi kohtunikud, kes vilistaksid ainult keskkoolide mängu, töötaks välja erilised määrused ja õpetaks mängima minugipoolset tselluloidpallidega.

Seni peame leppima sellega, et õpilased käivad vaatamas suuremaid võistlusi, mis läbi elatakse siiski kaasa seltside liikumisega ja arenguga.

Mina ei taha võtta seda kõike nii traagiliselt... GPU

Tartu elab käsipalli tähe all.

Tapa Spordiklubi ja Narva Astra katastroofilised kaotused.

Tartu sportlik elu liigub viimasel ajal peaaegu alikult käsipalli tähe all. Iga nädala kahel õhtul peetakse ülikooli võimlas võistlusi kodu- ja välismeeskondadega.

Esimeseks välismeeskonnaks oli Tapa spordiklubi oma. Meeskond osutus üsna keskpäraseks ja sääraseid on Tartu igal keskkoolil, rääkimata seltside omist. Sellepärast oli Tartu keskkoolide koondusel, milles esines viis NMKÜ ja üks Kalevi mängija, neid naljaasi võita. Võrkpallis kaotasid tapalased 5:15 ja 4:15 ning korvpallis 20:46, poolaeg 7:24. Tartu paremad olid võrgus Koni, Illi, Jürgens ja Marks, korvis Illi, L. Pehap ja Marsk.

Teisel õhtul oli tapalaste vastu Tartu linna-meeskond, kes eranditult koosnes NMKÜ meestest. Võrkpallis pühitsesid tartlased triumfi tagajärjega 15:0 (!) ja 15:3. Ka korvpallis ei olnud Tartu võit väike, vaid märgiti 62:12 peale, poolaeg 27:3. Tapa meeskond koosnes peamiselt Tapal sündsena teenivatest kaitsevõimlastest, kel puudub võimalus pikemaajaseks kokkumängimiseks.

Palju paremini ei käinud käsi ka teisel külalisel — Narva Astra naiskonnal. Astra naised on olnud kodulinna viimasel ajal võitmatud. See lubas loota pinevat heitlust tartlannadega. Tegelikult ei tulnud aga midagi sellesarnast. Astralased hävinesid täielikult Tartu kalevlannade ees, kes võrkpallis saanud hea kooli NMKÜ Niggolilt. Kalevlannade mäng on kaugel harilikust naiste edasi-tagasi palli plaanimisest. Mängitakse mõistusega ja võrdlemisi täiusliku tehnikaga, kus ei puudu otse mehelikud surumised. Narva jõulised preilid ei suutnud neid pomme seedida, vaid pall müristas sagedamini põrandale, kui astrarlaste kätele. Kalev saavutas võiduloorberid tagajärjega 15:4 ja 15:0.

Ootamatult hea sissejuhatuse korvpallis esinemisele tegid Tartu Kalevi naised. Kui astrarlastega oli kokku lepitud, et mängitakse korv-

palli, siis asuti ka korvpalli saladustega tutvumisele. Treeningut tehti ainult kahel tunnil. Astrast aga teati, et tema naiskond on korvpallitanud juba kaks aastat. Siis ei olnud see väike ime, kui Kalev ka korvpallis võitis 13:7. Muidugi ei olnud Kalevi mäng hea, vaid võrdlemisi krobeline. Ent siiski Astra omast parem, eriti teisel poolajal. Kalevlannadel on tahtmist palju ja edaspidi kavatakse kavakindlat treeningut ka korvpallis teha.

Teisel päeval mängis Astra naiskonnaga korp. Filiae Patriae naiskond. Viimane on tudengkonna paremaid naiskondi, kuid erilise kvalifikatsioonita, tavalise võimalikult kiirelt palli üle võrgu saatmise taktikaga. Astralasi siiski võideti 15:4 ja 15:8.

Märkimisväärne on veel Tartu Kalevi meeskonna esinemine kahel väerinnal: võrkpallis EASK ja korvpallis Tartu NMKÜ vastu. Kaotati võrkpallis EASK'ile 15:3, 4:15 ja 15:13. Kuid ei või kaugel olla aeg, kus klubil tuleb olla kaotaja osas. Korvpallis oli NMKÜ täielik ülekaal — 58:15. Olgu tähendatud, et NMKÜ'l on esimese meeskonna tarvis 10 meest, kes enam-vähem võrdsete võimetega.

Tudengkonna meeskondadest on tugevam EÜS, kel Zimmermanni ja A. Pehapi näol uusi tuseid jõude juure tulnud. EÜS võitis kehakasvatuse instituuti 15:8 ja 15:10. Instituutlastest on hästi edenenud Ilves.

Ilmameistri kibedad silmapilgud.

Ilmameister kärbeskaalus Al Brown poksis Barcelona vabaõhu areenil, kus tal vastaseks oli Euroopa meister sulgkaalus Girones. Mõlemate kaal oli aga võrdne: esimesel 56,5 ja teisel 56,7 kilo. Al Browni kasuks oli pikem kasv 174 sm. 164 sm.

vastu ning pikemad käed. Girones oskas vastase paremusi likvideerida alates 4. ringist lähimaa võistlusega ning püsis sellega kauemat aega pealtungis. Hiljem kujunes vahekord kindlasti Gironesi kasuks. Al Brown kaotas publiku poolehoidu oma eba- puhta võistlusega. Ringikohtunik, kes ainuotsustaja oli, määras võistluse otsustamatajäänuks. See otsus tekitas publikus suurt pahameele tormi ning areenile lendasid käepärastolevad asjad.

Eestlased matkavad Ameerikasse.

Oskar Kanarbik, esimene Eesti meister ping-pongis, matkas mõni nädal tagasi välismaile. Läbistades Belgia, Hollandi ja Saksamaa on O. Kanarbik praegu Prantsusmaale jõudnud, kus ta esialgu mõnda aega mõtleb peatuda Pariisis, et hiljem sealt üle „suuri lombi“ Ameerikasse sõita. Pariisis mõtleb O. Kanarbik peatuda niikaua, kui temale sinna järele jõuavad endine ping-pongi liidu sekretär E. Pent ja NMKÜ Lutheri osakonna jalgpallimehed R. Bachmann ja O. Kasemets, kellega üheskoos sõidetakse „uude ilma“.

— Läti uue rekordi raskeskaalus surumises püstitas Riia esivõistlustel Schuman, kelle saavutus oli 95 kilo. Endine rekord 93,5 kilo.

— Ungari maadluse esivõistlusel tulid meistris: Szekfü; Feher; Karpati; Suramyi; Papp; Szalay; Bado.

— Paolino poksis Pariisis Prantsuse raskeskaalu meistri Griselle vastu ja võitis viimast 5. ringil.

— Nisse Ramm võitis Chicagos 4. ringil k. o. Art Maleyd. See oli Rammil 9. võistlus Ameerikas.

Kes on parim tõstja maailmas? Läti kaotas Poolale.

Ikka ja alati, kui tõstesportlaste ringkonnas kerkib üles küsimus, kes on tugevam mees maailmas, langeb vastus prantslase Charles Rigoulot kasuks. Kuid vähestele on teada, et kõvaks vastaseks Rigoulot'le on sakslane Görner, vaatamata tema 37. aastase vanusele. Mitmel korral on püütud korraldada kahe profi vahe jõukatsumist, kuid tingimustes pole suudetud leida kokkulepet. Rigoulot on kahtlemata parim tehnika mees ja nüüdse aja tõsteteviisi pooldaja ning nõuab viievõistlust, kuna Görner leiab, et parima tõstja otsustamisel tuleks kavva võtta n. n. ristluudega kahe käega maast tõstmist, ühega surumist jne. ning loodab kaheksavõistlusel kui mitte Rigoulot võita, siis vähemalt viiki saavutada.

Sakslaste arvestamise järgi võiks nende kohtamine lõppeda: Görner. Rigoulot.		
Surumine paremaga	60 kg.	55 kg.
Surumine paremaga ja vasakuga eraldi		
kokku	100 „	97,5 „
Surumine kahega	110 „	110 „
Rebimine paremaga	92,5 „	107,5 „
Rebimine vasakuga	80 „	95 „
Rebimine kahega	112,5 „	130 „
Tõukamine kahega (vaba stiil)	165 „	175 „
Tõstmine ristluudega kahega maast	320 „	270 „

Kokku 1040 kg. 1040 kg.

Varematel aegadel oli tõsteviise rohkem ning registreeriti isegi nende rekorde; tarvitati kruvimist, sõrmedega tõstmist, tõstmist sillast jne. Neid numbreid võistlustel enam ei käsitata, kuid on jäänud vaid „lava numbriteks“.

Luksemburglane Jos. Alzin kuulub kahtlemata tugevamate meeste hulka. 1926. a. korraldati tema ja Rigoulot vahel võistlust, kus tuli võitjaks Rigoulot 82,5 kg. ülekaaluga. Nende vaheline võistlus kujunes:

	Rigoulot.	Alzin.
Surumine paremaga	53,5 kg.	62,5 kg.
Surumine eraldi paremaga ja vasakuga kokku	93,5 „	97,5 „
Surumine kahega	99,5 „	105,5 „
Rebimine paremaga	105,5 „	85,5 „
Rebimine vasakuga	95,5 „	75,5 „
Rebimine kahega	133,5 „	105,5 „
Tõukamine kahega	160 „	129 „
Ristluudega tõstmise kahe käega maast	242,5 „	240 „

Kokku 983,5 kg. 901 kg.

Järgmises numbris toome teiste maailma parimate tõstjate tagajärjed.

Tilden ja Borotra.

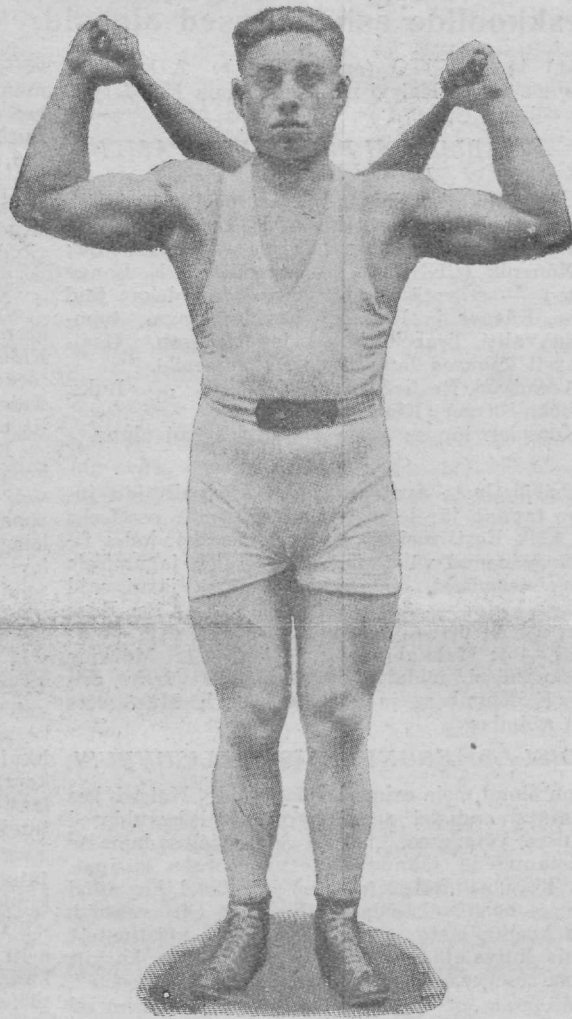
Tilden ja Borotra kohtasid hiljuti Pariisis. Võitjaks tuli Tilden 2:6, 7:5, 6:4, 7:5. See oli ameeriklase kaheksas võit prantslase üle. Senised tagajärjed on:

1925. a. Davis cupi mängus: 4:6, 6:0, 2:6, 9:7, 6:4.
 1926. a. Davis cup: 6:2, 6:3, 6:3.
 1927. a. USA. meistriv: 6:1, 3:6, 10:8; 6:1.
 1928. a. Wimbledon: 8:6, 3:6, 6:3, 6:2.
 1929. a. Davis cup: 4:6, 6:1, 6:4, 7:5.
 1930. a. Wimbledon: 0:6, 6:4, 4:6, 6:0, 7:5.
 1930. a. Davis cup: 2:6, 7:5, 6:4, 7:5.
 Pariisi mäng: 2:6, 7:5, 6:4, 7:5, see on sama, mis eelmisel kohtamisel.

— Dr. Peltzer on 800 mt. jooksanud 1:56,0.

— Austria iluuisutaja ja neljakordne ilma-meister Willy Böckl, kes oli läinud aastal treeneriks Ameerikas, on saanud kutse minna treeneriks Londoni, kus iluuisutamine hoogu võtab.

— Jaapanist on kutse tulnud rootslasele Kreigsmannile, kes on treeneriks Hollandis ja kodumaal, võtta Jaapanis treeneri ülesandend enda peale.

Rigoulot — tugevam mees ilmas.

Saksa jalgpall tunnustab professionalismi.

Sügisepoolikul tekkisid Saksamaal hõõrumised jalgpallis, kuna mõne seltsi poolt makseti mängijatele tasu. Schalke 04 selts diskvalifitseeriti selle tõttu. Mõned teised seltsid pidid sama okkalist teed käima. Saksa jalgpalliliidus löödi tugevaid lahinguid. Kölnis asutati iseseisev elukutseliste liit. Nüüd on Saksa liidu juhatus järelandmisele läinud ning otsustanud tunnustada elukutselisi. Liidu juhatus teeb ettepaneku asemikkude kogule, et liit võtaks elukutselise jalgpalli kontrolli enda kätte ja teda rahvusvahelises ulatuses esitaks. Selle otsuse järele on profiliit otsustanud oma tegevust likvideerida.

Saksa ajakirjanduses tehakse liidu tegelastele ühenduses selle ja teiste otsustega palju etteheiteid.

Prantsusmaal on otsus elavat vastukaja leidnud. Sealse liidu tegelane Delaney seletab, et ka neil on varjatud profid olemas. Kuid provints ei ole ametliku professionalismi poolt ning sellepärast ei saa seda küsimust jaatavalt otsustada. Küll jälgib liidu erikomisjon asjakäigu arenemist, et mitte saksa eeskujul paratamatuste ees seista. Ometi ei ole küsimus terav, kuna Prantsusmaa ei kannata töötä töliste pere all, nagu seda võib näha Saksamaal.

— Saksa-Taani poksimaavõistlus lõppes 4:4.

Esimene Soome—Eesti maadlusvõistlus Helsingis.

Tänavune maadlushooaeg kujuneb võistlusrikkaks. Oktoobri lõpul peeti „Kalevi“ rahvusvahelised, 15.—16. novembril korraldab „Sport“ omakorda rahvusvahelised võistlused, detsembri algul peetakse Eesti esivõistlused vabamaadluses; siis on ette näha noorte esivõistlused ning lõpuks on Soome liidult ettepanek tehtud detsembrikuul korraldada Soome—Eesti maadlusvõistlust, kusjuures esimesed võistlused soovitakse näha Helsingis Soome liidu korraldusel. Arvatavasti võetakse Soome ettepanek meie liidu poolt vastu ja edaspidised maavõistlused leiaks aset vaheldumisi Tallinnas ja Helsingis.

Jalgpalli maavõistlus 6:0.

26. oktoobril Varssavis peetud esimene Läti-Poola maavõistlus jalgpallis lõppes 6:0 (3:0) Poola kasuks.

Võistlus oli „Marschal Pilsudski“ väljal, 10.000 inimest vaatasid seda võistlust. See oli vist sellepärast, et Poola meister Varta sai RFK 5:1 kaotust suvel Riias. Vilemeheks oli sakslane Birlem.

Mäng oli vähe närviline. Juba algminutil lööb Dambrevitsh (L.) Poola värava peale peaga, mida löi ära Poola back. Kuid järgmisel momendil lööb Peterson kena löögi, mida Poola v. v. püüab raskusega. Poola lööb ka ühe värava sulust, mida sakslane ei loe.

11. min. on poolakatel nurgalööök, mille ps. Navrut sisse lööb.

25. min. lööb jälle Navrut 2:0, ja 30. min. lööb tsentr Malik 3:0, mis jääb poolajaks. Teisel poolajal läheb mäng Läti Poola värava all, kus Petersoni ja Dambrevitshi löögid püüab. 16. min. lööb Navrut 4:0 ja 36 min. vä. Balzer 5:0. Viimasel minutil löövad poolakad 6:0.

Lätist meeldis poolakatel ainult väikekasvuline vv. Vizla (RFK), kes sai ainult 2. korda internatsionaaliks. Veel meeldisid Priede (RFK), Dambrevitsh (Olümpia). Teised olid nõrgemad, kui varemalt. Jalgpalli võistluse ajal teatati raadio kaudu publikule resultaati Tšehhoslovakkia vastu, mida Poola esimene meeskond 1:2 kaotas.

Koosseis Lätil oli:

Vizla (RFK). Lauman — Gravel (RFK). Stankus (Ol.) — Berzins (RFK) — Rose (RFK). Pavlov (RFK) — Dambrevitsh (Ol.) — Jenich (Union) — Priede (RFK) — Blumental (Ol.).

*

Varsti algavad Läti esivõistlused käsipallis. Korvpalli I ligas on ainult 7 meesk. Universitates Sports (meister), J. K. S., Amatiers, Latvia Jau-natne, L. S. B., Valsts Karoga Apvieniba ja Union.

*

Sõjakooli meeskond võitis Läti kaitseväe esivõistlused jalgpallis, nende reas 7 meest, ülemliiga „A. S. K.“

POOLA KAOTAS PRAAGAS.

Praagas peeti Poola-Tšehhoslovakkia maavõistlust jalgpallis. Tugeva vihmaja all mängiti poolajal 1:1, kuna hiljem tšehhid juhtimisele pääsesid ja võitsid 2:1.

Ungari omab 22 kettaheitjat üle 40 mt.

Ungari on eriti heaks muutunud kettaheitjeks, kuna ta arvestab 22 mehega, kelle saavutused tõusevad üle 40 meetri. Need on:

47,25	Donogan
47,22	Marylits
46,43	Madarasz
44,97	Daranyi
44,90	Remecz
43,88	Egri
43,83	Bertalon
43,58	Bacsalmasi 3
43,43	Regös
43,15	Kulitz
42,57	Komlos
42,50	Kiss
42,14	Bacsalmasi 1.
41,56	Vegh
41,52	Horvath
41,05	Kesmarki
40,80	Mihalysi
40,67	Arany
40,40	Balas
40,40	Bacsalmasi 2.
40,20	Aczel
40,13	Toth.

Maadlushooaja avamine.

Rahvusvahelised võistlused Tallinnas.

E. S. S. „Kalev“ avas maadluspordi hooaja laupäeval, 25. oktoobril rahvusvaheliste võistlustega oma võimlas. Et avang oleks pidulikum, kutsuti Soomest ja Lätist külalisi. Soome paremaid maadlejaid me angasheerida ei suuda, see on teada, kuid see, mida pakkusid siin Nordlund ja Juhola „Helsingi Atleetklubist“, polnud halb. Sama võib öelda ka Läti maadlejate Ronise ja Kavalsi kohta, kes esinesid väljapaistvalt. Seda-puhku jäid kõik esimesed kohad Eestisse. Kärbeskaalus tuli esimeseks Teder (Tartu „Kalev“), sulgkaalus Põntson („Sport“), kergekaalus Toots (Tartu „Kalev“), kergekeskkaalus Väli („Sport“), keskkaalus Kullissaar („Kalev“), poolraskes Vink („Kalev“) ja raskes Luiga („Kalev“). Välismaalastest tuli Juhola teiseks sulgkaalus, Ronis teiseks keskkaalus, Kavals kolmandaks poolraskes ja Nordlund teiseks raskekaalus. Osavõtjaid võistlustel oli täpselt 45 meest. Uuenduseks oleks märkida, et võistlusi peeti esmakordselt selleks eriti ehitatud laval. See võimaldas publikule paremat ülevaadet maadlustest.

Võistlejaid oli kärbeskaalus 2, sulg- ja kergekaalus 7, kergekesk- ja keskkaalus 9, poolraskes 6 ja raskekaalus 4. Publikut oli mõlemal päeval võrdlemisi rohkesti, mis näitab, et maadlus hakkab tasapisi jällegi võitma endist poolehoidu.

Kohtunikud Kursmann, Veermann, Frey, Gern, Kõiv, Juks ja Villemson olid korralikud. Paar korda jäi Juks „vaatama“ ja siis oli veidi häda. Vääratusena võiks vast nimetada võidu andmist Palmile Kavalsi üle ja Tederi paremaks tunnustamist Sikust kärbeskaalus. Rändauhindu oli võistlustel väljapandud neljas raskemas kaalus ning need omasid Luiga, Vink, Kullissaar ja Väli. Peale rändauhindade said individuaalauhindu igas kaalus kolm esimest.

Tehnilised tulemused kujunesid järgmisteks:

Kärbeskaalus

oli vaid kaks vastast — Sikk ja Teder. Paremusevõiduga tuleb esimeseks Teder.

Sulgkaalus

saavutab Põntson 4 võitu — Voldi, Luigalehe, Milleri ja Juhola üle. Juhola tuleb teiseks, võites Ani, kes juba esimesel päeval langeb välja kahe kaotusega. Välja langevad veel Miller ja Luigaleht. Kolmandaks tuleb Volt, kes sedakorda stardib Tartu politsei spordiringi nimel. Juhola näitas kena maadlust, eriti aga Põntsoni vastu, kuid viimase silmnähtava paremusel tõttu ei õnnestunud end panna maksma selliselt, et oleks võinud tulla esimesele kohale.

Kergekaalus teeb kena üllatuse Toots (Tartu „Kalev“), kes platseeris esimesele kohale.

Esimesel võistluspäeval ähvardas Tootsi võistlustest eemalejäämine, kuna ta paar kilo oli raskem, kui kaalunorm seda lubas. Mees sai aga sellest üle nii, et tõmbas paar tundi enne kaalumist selga mitu sviiterit ja särki ning nõõpis sellele lõpuks peale kõvasti veel palitu ja algas nii mahavõtmist. Esitsa tegi mees traavi „Kalevi“ väljal ja mis veel puudu jäi, see võeti maha saunas. Vaatamata sellisele kurnavale mahavõtmisele,

oli Toots siiski ilusas vormis ja teenis kõigi maadlustundjate tunnustust.

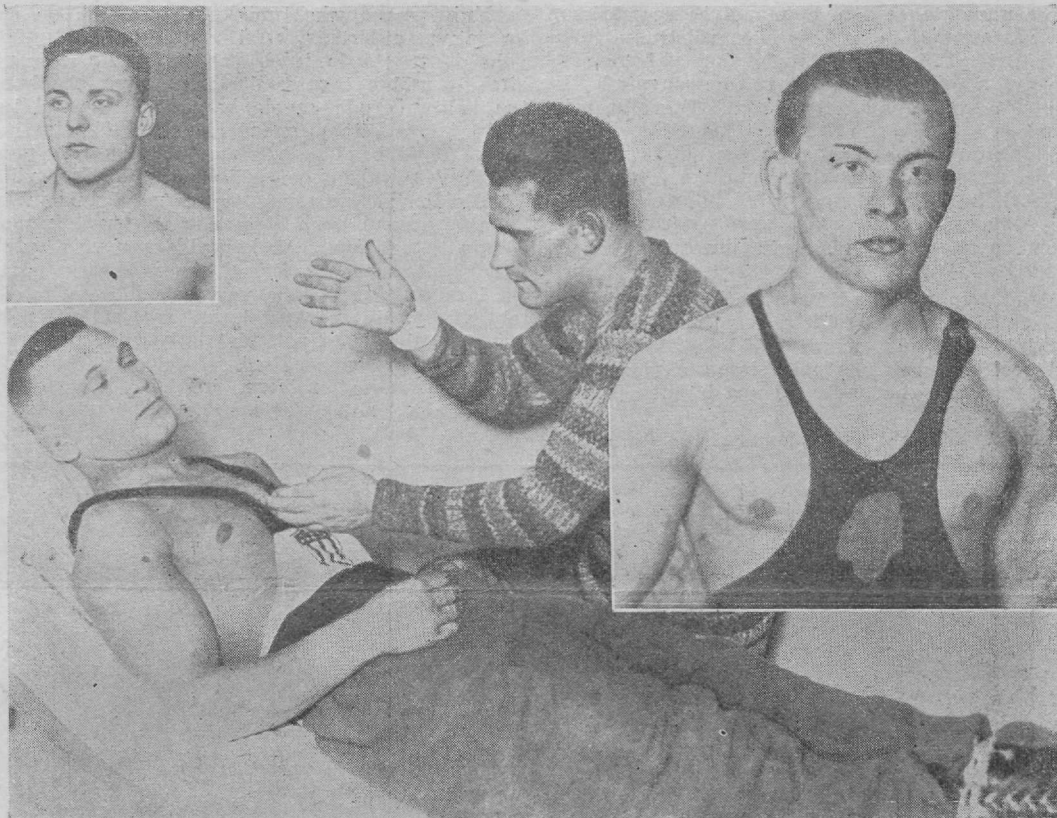
Võib selle mehe kohta öelda, et Tootsiga olemine saanud jälle juurde ühe silmapaistva maadleja. Toots võidab Misleri, Jussi ja Lutsu, tules seega puhtalt esimesele kohale. Kergekaalus langevad kaotustega välja Sihver, Luts ja Hausmann. Eelnimetatud olid kõik enam-vähem ühtlase klassiga maadlejad, kelle kool veel veidi jätatab soovida.

Esimeseks Toots (Tartu „Kalev“), 2. Misler (Sport), 3. Jussi („Kalev“).

Kergekeskkaalus

tuleb kergelt esimeseks kergekaalu ilmameister Väli, kes esineb oma tavalises heas vormis.

Ilusat vastupanu ja maadluse algupoolel isegi väikest üleolekut näitas Grünbaum, maadeldes Väliga.

Vasakul ülal: Luiga; paremal ülal: Toots. Keskel: ilmameister masseerib lamavat Kullissaart.

Ilmameistri aktiivsus maadluse lõpuosas tõi Väli esimesele kohale. Peale selle võitis Väli veel Lutsingut ja Sepsivarti, kes Grünbaumi järgi tuli kolmandaks. Sepsivart on lootustandev mees. Esimest korda sattus mees matile, kui viibis kaitsevääteenistuses Narvas. See oli 1928 aastal. Tallinna tulles tagasi sattus mees hoogu ja

möödunud võistlustel näitas, et tal ei puudu arukust, kiirust ega vastupidavust.

Keskkaalus on kõvad rivaalid Kullissaar ja Ronis.

Nende meeste maadlust oli huvitav vaadata. Ronis tegi tööd äärmiselt ettevaatlikult. Kullissaar püsis kogu aeg pealetungil, kuid vaatamata oma suurtele pingutustele ei suutnud vastast viia õlgadele. Ronise partii oli hea, eriti aga Kullissaare vastu. Korduvalt oli mees hädas oma käega, mis iga viie minuti takka jälle tuli liikmest välja.

Kaasmaalane Kavals hüppas siis jälle matile ja sikutas käe õigesse kohta tagasi. Esimesel päeval võitis Ronis noort Lõhmust, kes hästi pani vastu. Prakts võidab paremusena oma seltikaaslast Aava, annab siis jonnini pärast loobumisevõidu Kullissaarele, kuna ei taha teistkordselt enam samal õhtul matile minna. Kohale ta selle tõttu ei tule. Mäll heidab Porossoni 5,55 min., kuna Kukk võidab Alliksood paremusvõiduga ning samal kombel ka Mälli. Kullissaar võitis Lõhmust 3,20 min., Mäll Aava paremusvõiduga. Ronis seljatas Alliksoo 5,47 min., Kukk Porossoni 4,40 m. Ronis näitab end Mälli vastu paremana, kuna Kullissaar seljatas Kuke 6,15 min. **Kaalus esimeseks tuleb Kullissaar („Kalev“), 2. Ronis (Riia politsei spordiring) ja 3. Mäll („Kalev“).**

Poolraskeskaalus

on meile Vinkiga tulnud juurde tähelepanuväärne maadleja. Läänud aastal maadles ta Tartu „Kalevi“ värvide all, kuid elukoha muutuse tõttu kaitseb Tall. „Kalevi“ värve. Ta võitis Zupsmanni ja Kavalsi paremusvõiduga, samuti Palmi. **Võistluste kiirema matshi teevad Zupsmann ja Kiitmann. Viimane langeb oma vastase all juba 40 sekundiga õlgadele.**

Ei vea aga ka Zupsmannil, kes langeb mitme kaotusega välja, koos temaga Kiitmann ja Löve. Kavals tegi Lövega võistluste ägedama maadluse. Mõlemad mehed kukkusid korduvalt üle lava ääre publiku hulka, õnneks aga viga ei saanud. Palm võitis paremusvõiduga Kavalsit, olgugi, et publik ja ka mitmed kohtunikud sellist otsust kuuldes tegid suured silmad. Kui kohtunikud oma otsuses ei eksinud, siis oli see ometi maadleja võimete lubamatu ignoreerimine.

Esimeseks Vink (Tallinna „Kalev“), 2. Palm (Tall. „Kalev“) ja 3. Kavals (Riia politsei spordiring).

Raskekaalus

kujunesid vahekorrad kaunis veidraiks. Viikberg võitis töövõiduga oma alalist vastast Männikut. Luiga kangutas soomlase Nordlundi päris imestamisväärselt parterist ristvõõga üles ja seljatas 10 min. möödumisel. Teisel päeval pani Nordlund maha jälle Viikbergi 5 min. 4 sek., võites enne seda Männikut paremusvõiduga. Viikberg võitis paremusvõiduga Luiga. Nii siis tuli, et kolmel esimesel mehel igal oli üks kaotus. Kohtunikud tegid siin sellise määrustepärase salomonliku otsuse,

kes kõige kergem, see saab esimeseks.

Mindi kaaluma ning tuli välja, et Luiga on kõige kergem.

Esimeseks tuli Luiga (Tall. „Kalev“), 2. Nordlund (HAK) ja 3. Viikberg (Tall. „Kalev“).

Männik kahe kaotusega kohale ei pääsenud. Üldse võib nimetada võistluseid kordaläinuteks. Vaatajad võisid veenduda, et meie maadluspordiga on aastaga jälle veidi edasi mindud.

R.

Rohkem maadlust, vähem pusimist.

Kuna kodumaa suuremad maadluspordi harastavad ühingud olid esitatud oma parimate jõududega, puudusid vaid üksikud (Pütsep, Kusnets ja Loo), siis saame korraldatud võistlustest kujuka pildi meie maadluspordi olukorrast.

Aastat kolm-neli tagasi tundus, nagu seisaks maadluspordis surnud punktil — kui mitte tagasiminekut, siis vähemalt seisakut oli märgata. Uusi juuretulijaid polnud näha, kuna vanemate loobumist tegutsemisest oli ette näha, kas varem või hiljem. Viimased aastad on toonud tunduvalt paremust. Rohkearvulised üle maa korraldatud kursused on ligi tõmmanud arvuka noorte pere, kellest mitmed on kujunenud tublikeks jõududeks. Võistlusklass on täienenud mitte ainult arvuliselt, vaid ka omavaheline konkurents on muutunud pinevaks ja jõudude vahekord stabiilsemaks. Paremust pole märgata mitte ainult Tallinnas, kus harjutusvõimalused soodsamad, vaid provints rühhib Tallinnale järgi.

Kuid millisel tasapinnal seisavad tehniliselt meie noored võistlejad ja kas nad kasutavad neid abinõusid, mida maadluspordis võistluste sihi — võidu — saavutamiseks on seadnud üles? Minu arvates on siin võetud vale suun. Enamjagu

noorte töös puudub järjekindlus, maadlus muutub pusimiseks, ja kui vastane vähegi tugevam, siis püütakse vaid vastu panna, et pääseda seljakaotusest. Kui see õnnestub, siis leitakse selle suurt edu ja suurustatakse, et sellele ja sellele vastasele kaotati vaid töökaotusega. Siinjuures unustatakse aga, et maadluse eesmärk on oma vastast seljatada, kasutades võistluses lubatud võtteid. Töö olgu sihikindel, kus vähema jõukulutusega püütakse suuremat edu saavutada. Et teist võita, tuleb endal riskeerida. Et võita, seks tuleb osata kaotada. Kui juba kaotada, siis aua. Kaotus on kaotus, olgu see selja- või töökaotus. Lühidalt, maadlus muutugu elavaks ja võtteriikkaks. Selles sihis tuleb noortel tegetseada. Alguses, nooreseas on vead parandatavad, hiljem on raske vigadest, mis juurdunud, lahti saada.

Maadluspordi edu üheks eeltingimuseks on ainealine külg. Ainelist külge kindlustavad pealtvaatajad — maadluspordi pooldajad. Puuduvad meil pealtvaatajad, siis pole sissetulekuid. Pealtvaatajate ligiõmbamiseks on aga huvitav ja elav maadlus.

Korraldajad tegid hästi, demonstreerides ja tut-

vustades võistluste eel maadlusvõtteid. Samuti mõjus hästi ja kergendas jälgimist eeskujulik maadluslava ja valgustus. Muutub maadlus elavaks ja huvitavamaks lisaks eelnimetatule, siis pole maadluspordi pooldajatest meil karta puudust. Nii siis viimase eest hoolitsegu maadlejad.

Kuigi maadluskohtunikude ülesanne on raske ja vastutusrikas, eriti meil, kus kohtunikke vähe ja tegetseada tuleb vahetpidamata, mis väsitavalt mõjub tegetsemisele, kus iga ebaõnnestus kohtunikude arvele kantakse, peavad nad siiski kaasa aitama maadluspordi õitseleviimiseks. Tundub, et maadlejaid lubatakse liig palju omapead maadelda — võistlust juhatakse vähe. Võistlejale, kes passiivne, tehtagu märkus ja kui 2. min. jooksul tema ei avalda tegevust, tunnustatagu ta kaotanuks ja kõrvaldatagu võistlustelt. Samuti partermaadluses, ei saa pealasuja parteris 1 minuti kestel teha vastasele ühtki võtet, — tehtagu temale märkus, kuna teise minuti möödumisel tuleb lasta võistlust jätkata püstasendist. Need on üksikud näited. Lühidalt: kohtunik püütku maadlust rohkem juhtida ja sundida maadlejaid tegetsemisele. See on nende kohus.

Joh. V—son.

„SPORDILEHE“

järgmine number
ilmub 21. novembril.

Talitus.

oleks ülearune soojendada pidulikku ilmet finaalmatshil, milline jätkaks mängijaisse kui ka publikusse asja suureviisilisel lavastamisel hooaja jalgpalli suurpäevast ka vastava mulje.

Toimiti seltsiruumide pidulikku avamist sügishooajaks. Esimesena astus sellise sammu „Tervis“, kuna nädalapäevad hiljem ka „Vaprus“ ametlikult avas ukseid uuele hooajale. „Vapruse“ ruumide avaõhtul jagati rida rändauhindu hooaja parimaile sportlasile. Hra Raudsepa igavesti rändava suure hõbepeekri omas 1930. hooajaks A. Petermann, „Vapruse“ juhatuse rändkarika said hooaja parim hüppaja Mulla Haitov ja uuesti mängu lastud Pärnu—Riia teatejooksu mälestuspokaali omas Hilmar Kodak. „Vapruse“ juhatuse kuju seltsi parimate nais-sportlasele omas esmakordselt Hilda Mikkelson, millist kaitsta tuleb kaks aastat.

Juba on hoolsas treeningus „Vapruse“ ja „Tervise“ käsipallimehed. Välismeeskondadega on juba rida lepinguid sõlmitud, nii et loota on võistlusriikast hooaega. Käsipallimeeste „jüripäev“ tõi rea muudatusi meeskondade koosseisus; märkida tuleb „Tervise“ kõvenemist „Vapruse“ kulul. Näib, kumb selts edukamaks kujuneb hooajal, kas „Tervis“ või senine parem „Vaprus“.

„Tervisel“ töötab naisvõimleja grupp Joh. Meimeri juhatusel, kuna „Vapruse“ oma on tööle asumisel Joh. Tamme juhtimisel. Kuuldavasti alustavat tegevust lähemal ajal ka „Spordiseltside Liidu“ korraldusel võimlemisgrupp vanahärradele.

„Vaprusel“ on hoos juba poksikursused Joh. Tamme juhatusel. Osavõtjaid on 15 ümber. Samuti algasid treeninguga „Tervise“ raskejõustiklased. Maakonnas raskesporidis esirinnas sammuv Sindi „Kalju“ avas esimesena raskejõustikus võistlushooaja 11. okt., kus startis mele tõsteeliit ja saavutati keskpäraseid tagajärgi, arvestades võistlejate vähese treeninguga.

Pärnu käsipalli hooaja avamine langes tänavu 1. novembrile, mil Tartu NMKÜ teine garnituur külastas Pärnut „Vapruse“ kutsel. Laupäeval seisid vastamisi võrkpallis külaliste vastu võtja „Vaprus“ ja NMKÜ. Matsh lõppes tartlaste eduks 2:1, punktid 15:10, 12:15 ja 15:10. Korvpalliheitlus „Tervise“ ja NMKÜ vahel andis tulemusena 42:38, poolaeg 23:16 tartlaste kasuks.

Pühapäeval seisid tartlaste vastu võrkpallis „Tervis“ ja korvis „Vaprus“. Mõlemad mängud lõppesid NMKÜ eduks vastavalt 2:0, punktid 15:1 (!), 15:4 ning korvis 25:13, poolaeg 9:7.

Need mängud paljastasid pärnlaste võimeid ebameeldivast küljest: võrkpallis puudus „Vaprusel“ täiesti laupäeval platsimäng ja „Tervise“ omi oli üldse allpool igasugu kriitikat. Korvpallis oli „Vapruse“ esinemine päris nõrk, puudus koostöö ja minimaalne korvitegemise oskus. Nii heideti vaid 3 korvi ja karistusviskeist peaaegu kõik mööda!

Kahe mänguõhtu hinnatavam pala pärnlasi oli „Tervise“ korvpallimeeskonna esinemine nii mängult kui ka tagajärjelt.

Seega oli Tartu NMKÜ teine garnituur esimesi meeskondi, kes lahkunud Pärnust nelja võiduga.

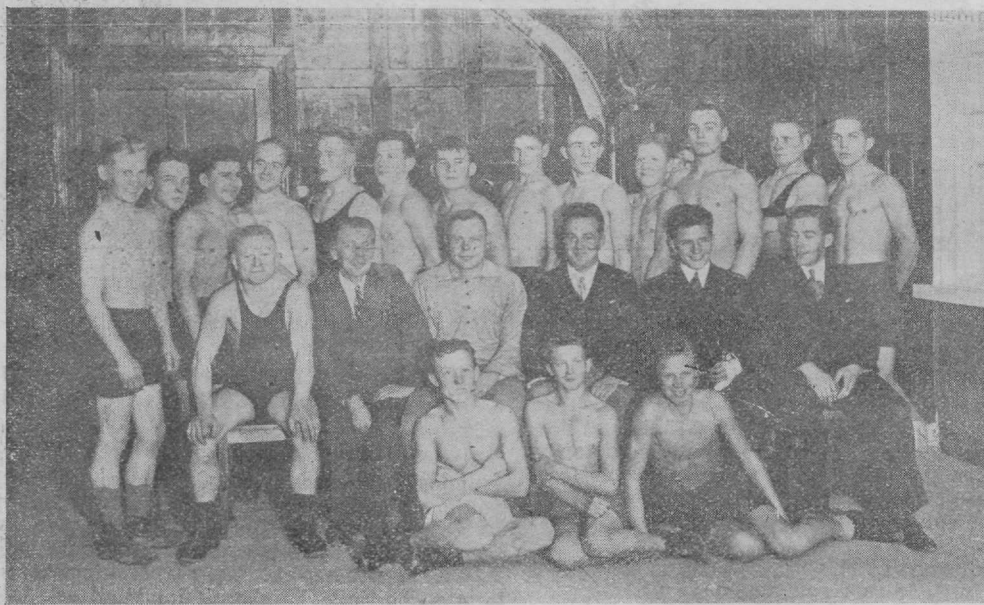
26. okt. avati ping-pongi hooaeg võistlustega „Vapruse“ poolt. Osavõtjaid oli 11 kolmest klubist. Mängiti kaheminutilise süsteemis ja võitjaks tuli hea õnne juures L. Matskin, „Vaprus“. Mängijate taseme kohta võib öelda, et see oli varase hooaja kohta suuresti märkimisväärne.

Sügishooaja algsammude järele on raske midagi kindlat öelda algava sesooni kohta ja optimistlikke lootusi avaldada. Kuid võrreldes eelmiste sügisega võib märkida mõnes alas veel ligset talveuinakut. Võib olla põhjustab sellist arvamist ka asjaolu, et seni ei ole ükski kohalik spordiorganisatsioon informeerinud ajakirjandust oma talisest töökavast (kui seda üldse on?)

A. P.

— Norra jalgpalli liit on lõpetanud sügisese tegevuse. Kassas on liidul sularaha 10.000 krooni. Rootsi liidul selle vastu 10.000 kr. sularaha.

Raskejõustik Narvas.

Grupp maadluskursante Narva karskuseseltsi „Võitleja“ spordiosakonna poolt korraldatud kursustel.

Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse instruktor A. Ohaka juhatusel korraldas Narva karskuse selts „Võitleja“ spordiosakond maadluse- ja poksikursused 1. okt. kuni 16. okt. Osavõtt kursustest ei olnud arvuliselt suur (25. osav.), kuid sellevastu käidi harjutustel korralikult; oli näha huvi ja taht.

Narva raskejõustiklaste peres on viimastel aastatel loitud märgata, mis seletatav võib olla juhtivate tegelaste puuduse või jällegi võistluse mitte korraldamise pärast. On ju Narva spordiseltsidel praegu kolm enam-vähem korralikku maadlusmatti; ka poksiaabinõude muretsemine ei tohiks seltsidele erilisi raskusi sünnitada, kui seda aga tahetakse. Samuti ei saa ka harjutusruumide puudumise üle nuriseda; neid on Narva spordiseltsidel olemas.

Möödunud kursuste korraldamisega ning üksikute juhtivate sporditegelastega läbi rääkides, võib loota, et juba lähemas tulevikus raskejõustik Narvas kindlamale alusele rajatakse.

Ei ole ka liigne siinkohal tähendada, et mitmed meie spordiseltsid on muutunud mingisu-

gusteks mänguseltsideks, eelistades igasuguseid võrk-, korv-, ping-pongi- ja korona harjutusõhtuid ja võistlusi, surmates sellega meie populaarsemat spordiala — raskejõustikku. Raskejõustik on olnud Eesti rahvussporid alaks, — selleks peab ta ka jääma tulevikus.

A. O.

Narvast.

Järjekorralisel käsipalliõhtul 26. okt. võitsid meestele „Võitleja“ „Astrat“ 2:0 (15:11 ja 15:11) ja Narva „Tennis ja Hokkey Klubi“ „Võitlejat“ 25:18 (15:6). Võrkpallis võitis „Astra“ naiskond N. T. ja H. Klubi 2:0 (15:10 ja 15:6).

Samal päeval peetud Narva sügisturniiril ping-pongis omas 11 osavõtja hulgast esikoha R. Alber; teiseks tuli B. Valtman. „Võitleja“ korraldusel algasid poksi-harjutusõhtud E. Alberi juhatusel. Harjutusõhtust osavõtt elav: poks muutub ka Narvas populaarseks.

Suuremad võimlemisgrupid töötavad O. Topmanni juhatusel. Käsipall, poks ja võimlemine leiab aset keskkooli võimlas; ping-pong suuremalt jaolt „Astras“.

Pärnu kiri.

Hoos kursused. Sindis avati raskejõustiku hooaeg.

Pärnu on silmapilgul kaotamas seda suurt sportlikku sädet, mis seda nime ümbritses 1924 kuni 1928 aastal. Suured nimed spordi paljupalgelisil alul maailmarekordite ja Eesti oma purustajatega on vaatepiltirilt kadunud kõige kuldava teed; järeljäänud endiseist nimekamaist suuruseist on veel ainsa starina dipl. ins. Ervin Oskar Tammann, kes Pärnu sporditaevasse püstitas ka tänavu hooaja tisedama margina teivahüppes Eesti rekordi, tõstes selle 3,68 mtr.

Pärnu jalgpalli viieaastane pinevus leidis lahenduse 5. okt. staadioni palliväljal, mil linna-

valitsuselt annetatud karikas lõpulikul leidis tee uue peremehe juure, kelleks osutus „Tervis“, võttes vastu matshi järele kolmanda võidu puhul järjestikku spordiseltside liidu abiesimehelt hra. E. Bliebernicht'ilt üleantuna. Karika algaastail ei puudunud selle väljaandmisel isegi pisukene pidulikkuse lõhn, mil üleandmist toetas linnavalitsuse esindaja ja sinna juure kuulv pärki ei puudunud. Kuid ajad on muutunud ja ühes sellega ka Pärnu pallimeistri kroonimine hooaja lõpul lihtsamaks. Kadunud on küll mängust karikas, kuid uue mängu tulekul ei

Suvispordi hooaeg Viljandis.

Kergejõustikus purustati 4 maakonna rekordi ja tuldi maakondade paremuses 5. kohale. Jalgpallis oli linnameeskond võidukas.

KERGEJÕUSTIK:

Eelmises „Eesti Spordileht“ numbris ilmunud maakondade paremuse tabelis on Viljandi asetatud seitsmendale kohale, mis on tingitud puudulikkudest andmetest. Ehkki Viljandi ainukene kergejõustiku tegelev organisatsioon — kaitseliidu spordiklubi — täielist passiivsust üles näitas, korraldades hooaja kestel ühtki avalikku kergejõustikuvõistlust, olid sellevastu kohalikud noorsepä ja õpilased need, kes Viljandile stabiilse viienda koha maakondade paremuses kindlustasid.

100 ja 200 meetris oli üllatusmees J. Västriku, kes sportis alles teist aastat, kuid möödunud hooajal mõlemad distantsid jooksis uute maakonna rekordidega, vastavalt 11,6 ja 24,0. 100 meetrit jooksis veel B. Aniline 11,8 ja 200 J. Mager 24,4. 400 meetris üllatas J. Mager, jookstes puhtalt 51,0. Tagajärg peaks olema usutav, sest aega võeti kolme stopperiga, mis näitasid 51,0, 51,0 ja 51,3. 56—57 sek. on jooksnud veel neli meest.

800 meetrit oli vaid üksikord võistluskava, ning siiski ainult üks võistleja, A. Pau, kes näitas aega 2.20,3.

Pikemates maades oli peremees „vanameister“ J. Erg, kes saavutas: 1500 mt. — 4,38; 3000 mt. — 10,04,7 ja 5000 mt. — 18,12,3. 10.000 mt. ega tõkeid üldse ei jookstud.

Teatejooksul 4×100 püstitas uue maakonna rekordi noorsepäde meeskond (Mager, Kalam, Kaup, Västriku) 50,0.

Hüpetes näitas kaugushüppes paremat tagajärge B. Aniline, saavutades 6,36. Teine suurejaanlane L. Sork 6,06. Ala, mis Viljandis sügugi minna ei taha, on kõrgushüpe. Parim L. Sork — 1,59. Kolmikhüppes samuti L. Sork, tagajärgjega 12,84. Teine B. Aniline — 12,34. Teivashüppes ületas V. Kalam 3 meetrit, L. Sork 2,90.

Visketes oli parim H. Lilienthal, tagajärgedega: kuul — 12,11, ketas 34,97 ja oda 54,85. Odas saavutasid veel A. Baltzar 46,80 ja J. Västriku 41,29. Kettas V. Kalam 33,88 ja K. Puskar 33,12.

Juhtide passiivsuse tõttu jäi ära ka igaaastane linnavõistlus Pärnuga.

JALGPALL.

Jalgpallis teotses Viljandis möödunud hooajal kaks meeskonda — kaitseliidu spordiklubi ja „Tulevik“.

Kaitseliidu spordiklubi algas hooaega kaotuste seeriaga Pärnus ja Põltsamaal. Ka edaspidised kohtamised pärnlastega ja tallinlastega lõppesid kõik viljandlaste fiaskoga. Väravate bilanss püsis aga tasakaalus, sest võideti suurelt kohaliku „Tulevikku“ ja Põltsamaa nimekaimu.

Sügise tulekuga tõusis aga meeskonna vorm. Võideti mitmel korral suure ülekaaluga Tartu ja Paide meeskondi.

Üldse pidas VKSK möödunud hooajal 16 võistlust. Neist võideti 7, kaotati 8 ja viiki mängiti 1 kord. Üldväravate vahetõks 51:30 VKSK kasuks.

Hoopis halvemini käis teise meeskonna — „Tuleviku“ — käsi. Võisteldi tallinlastega, põltsamaalastega ja kohaliku kaitseliidu spordiklubiga, kusjuures üks kaotus järgnes teisele. Vaid kord paidelaste vastu suudeti väljalt võitjana lahkuda.

„Tulevik“ pidas üldse 7 võistlust, võitis 1, kaotas 5 ja viiki mängis 1 kord. Väravate vahetõks 28:5 oma kahjuks.

Linnavõistlusi peeti Paidega ja Tartuga. Viljandi, keda esitas tervikuma kaitseliidu spordiklubi, võitis mõlemad matshid. Paide kaotas 4:0 ja Tartu 3:0.

Igaaastasest traditsioonilisest linnavõistlusest Pärnuga ei saanud aga kahjuks asja.

Peale kergejõustiku ja jalgpalli leidsid Viljandis harrastamist

TENNIS JA UJUMINE.

Tennis korraldati ka mõned võistlused. Omavahelistel osutus parimaks Th. Andresson. Linnavõistlus Pärnuga võitis napilt 5:4 Pärnu.

Ujumises näidati järgmisi parimaid tagajärgi: 50 mt. vabalt — V. Leiner 46,0; 100 mt. vabalt — A. Altpere 2,11,5; 200 mt. vabalt — V. Leiner 4,27,6; 500 mt. vabalt — B. Masso 13,7,2; 1000 mt. vabalt — Andresson 19,44,8; 50 mt. selili — A. Altpere 1,02. PEN ALTY.

Uued kergejõustiku koht. kandidaadid.

Ekraveliidu kergejõustiku kohtuniku kandidaatideks kinnitati: Narvas — F. Annik K. S. „Võitleja“; O. Hindus (V.); E. Alber (V.); H. Berger (V.); F. Bockler (V.); K. Klenski „Svjatogor“; R. Pavian, politsei spordiring; V. Edal, pol. sp. r.; M. Päärson, pol. sp. r. Tallinnas — H. Tõlpt, P. Türk ja H. Silber ÜENÜTO'st. H. Grau Tall. Kalevist.

„Spordileht“ otsib algupärast spordijutustust.

„Spordileht“ otsib algupärast spordijutustust. Selleks kuulutas toimetuse välja jutustuste võistluse, mille tingimused on avaldatud eelmises numbris. Toimetusse saadetud jutustuste hindamine sünnib komisjoni poolt, kuhu kuuluvad: „Spordilehe“ toimetaja A. Mändvere, kehalise kasvatusinspektor E. Idla ja kirjanik P. Krusten. Toimetuse.

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4

Kõnetr. (2) 23-00.

Soovitab mõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalanõude osakond.

Hinnamõistatus auhinnale.

Teo—Max—Zacharias—Erich.

Antud sõnad tulevad nii üksteise alla paigutada, et sõnade alg-tähed ülalt alla lugedes annavad sõna Metz. Õige lahenduse saatjad saavad ühe tähendatud auhindadest:

1. auhind: Saksa marka 2000.— sularahas;
2. auhind: Saksa marka 1200.— sularahas;
3. auhind: söögitoa sisseseade;
4. auhind: magamistoas sisseseade;
5. auhind: köögi sisseseade;
- 6—8. auhinnad: 3 päevapildi aparaati;
- 9—12. auhinnad: 4 jalgratast naistele ja meestele;
- 13—22. auhinnad: 10 raadioaparaati (3 kuulutoru);
- 23—32. auhinnad: 10 täitesulepead kuldsulega;
- 33—50. auhinnad: 18 taskukella daamidele ja härradele;
- 51—80. auhinnad: 30 päevapildiaparaati ja suur hulk troostiauhinna I-a täitmises.

Igaüks, kes meile saadab õige lahenduse, omab ühe ülaltoodud auhinnast. Kõik jagamisele tulevad asjad vabrikust tulnud ja uued.

Troostiauhindade jagamine sünnib meie enda poolt; peavõidud loositakse ühe kohaliku notari järelevalvel. Väiksed saatekulud võitude kättesaamiseks on vastuse saatja kanda. Lahendus peab otsekohe küllaldaselt frankeeritud kirjas saadetama ega kohusta Teid milleski.

Kirjutage veel täna:

Westdeutsches Exporthaus, Eisenroth (Dillkreis)
Deutschland.

Spordi- tarbenõude äri

Tallinn, Pikk 47
kõnetr. (2) 10-02

Soovitab sügiseks hooajaks:

Võimlemis kinge, särke, pükse, üllakonde ühes tükis ja training üllakonde.

Korvpalle, võrkpalle ja võrkpalle võrke. Korvpalli Saapad „Keds“.

Ping-pong mängu, lööjad ja palle.

Ladus saadaval kõiksugu sporditarbenõud.

Talviseks hooajaks kohale jõudnud

suusad ja liurauad.

Spordiäri

RESEU-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

24 sekundi 40 aastaga.

Kilomeetri ilmarekordi arenemine.

Prantslane Ladoumègue saavutas 26. oktoobril Pariisis Jean Bouini staadionil uue ilmarekordi 1000 mt. jooksus, ajaga 2 min. 23,6 sek. Sellega purustati sakslase Dr. O. Peltzeri rekord 2:25,8, mis püstitatud 1927. a.

Kilomeetri jooksus on aastakümnete jooksul paremad olnud just prantslased. Ainult vahete-vahel on nende nimede asemele kirjutatud rootslaste või sakslaste nimed, kuna kord soomlane Anttila selle au päris. Peale allpooltoodud nimekirja, mis annab piltliku ülevaate ilmarekordi arenemisest, on olnud üksikuid mehi, kelle saavutused on paremad tolaegsetest rekordidest, kuid kelle tagajärjed pole tunnustamist leidnud. Nii jooksis 1912. a. Sheppard Berliinis kilomeetri 2:32,9, mis märksa parem tippsaavutusest. Ka 1908. aastal jooksis itaallane Lunghi Roomas 2:31,0. Prantslane Arnaud näitas 1912. a. 2:33:0. 1916. a. peale Anttila poolt rekordi püstitamist jooksis uue ajaga rootslane Bolin, kes hiljem ikkagi uue rekordini pääsis.

Arenemine on:

Merlin, Prantsuse, 1891 — 2:47,6.
Meiers, Prantsuse, 1893 — 2:45,0.
Malsiner, Ungari, 1894 — 2:43,0.
Soalhat, Prantsuse, 1895 — 2:42,0.
Soalhat, Prantsuse, 1896 — 2:38,1.
Soalhat, Prantsuse, 1898 — 2:37,6.
Deloge, Prantsuse, 1900 — 2:36,8.
Deloge, Prantsuse, 1901 — 2:36,4.
Deloge, Prantsuse, 1904 — 2:35,4.
Lehmann, Saksa, 1913 — 2:32,8.
Mickles, Saksa, 1913 — 2:32,2.
Anttila, Soome, 1916 — 2:31,2.
Lundgren, Rootsi, 1918 — 2:31,0.
Bolin, Rootsi, 1918 — 2:29,1.
Lundgren, Rootsi, 1922 — 2:28,5.
Baraton, Prantsuse, 1926 — 2:27,2.
Martin, Prantsuse, 1927 — 2:26,8.
Peltzer, Saksa, 1927 — 2:25,8.
Ladoumègue, Prants., 1930 — 2:23,6.

Paljud neist rekordimeestest on ka teistes jooksudes peremehed. Siia kuuluvad 800 ja 1500 mt. Soalhat, Martini, Peltzeri ja Ladoumègue.

Leedu sport riikliku järelvalve alla.

Ülikoolis sportimine sunduslikuks.

(„Spordilehe“ Kaunase kirjasaatjalt).

22. oktoobril Leedu sõjaministeeriumi peastaabis peeti „Kehalise kasvatusel seltsi“ asutamise koosolekut. Kõikimise algatajaks oli sise-ministeeriumi peasekretär kolonel Stentzel. Peale ametlikkude esindajate oli rohkearvuliselt sõjaväelasi ja seltskonna tegelasi. Teiste hulgas oli ka eestlaste tuntud dr. Jurgelionis. Uue seltsi põhikiri võeti vastu. Seltsi sihid on avaldatud erilises märgukirjas, mis esitatakse peaministrile. Märgukiri põhjendab kontrolli spordi üle riigi poolt. Kõik sportlikud organisatsioonid peavad koondatud olema erilisel asutatavas Spordi Kojas, mille juhatus koosneb 5 liikmest. Nõukogus on aga kõikide organisatsioonide esindajad.

Spordi koja ülesanne on kasvatada häid riigikaitsjaid. Praegusel ajal ei ole näha mingit sidet kasvava noorsoo ja kodukaitsjate vahel. On

Noel heitis 51,29 mt.

Pointieris peetud kergejõustiku võistlustel prantslane Jules Noel heitis ketast 51,29 meetrit, mis on ligi pool meetrit halvem ilmarekordist, mis käesoleval aastal püstitas ameeriklane Paul Jessup, kelle tagajärg on 51,73 mt. Euroopa kohta on see esmakordne heide üle 50 mt. Samal võistlusel tõukas Noel kuuli 14,66 mt.

vaja luua tihedat sidet sportliku kasvatusel organite ja haridus- ning sõjaministeeriumi vahel. Ülikooli viiakse sunduslik sportimise õpetus. Ülikooli lõpetanud head sportlased sõjaväkke astumisel võivad otsekohe saada allohvitseri nimetuse. Märgukiri lõpeb sooviga, et koolist väljasurutud poliitika asendatakse spordiga, mida tuleb tõsta tarvilisele kõrgusele.

Kaunase linnapea Vileishis arvas, et järelvalve spordi üle tuleb usaldada linnaomavalitsusele ja seltskondlikele organisatsioonidele, kuna sport vajab seltskonna toetust ja poolehoidu.

Uue seltsi juhatusse valiti kolonel Stentzel, prof. Tomashaitis, prokurör Bila, Votekaitis ja dr. Jurgelionis.

Lõpusõna ütles kol. Stentzel, märkides, et valitsuse ringkondades heatahtlikult suhtutakse Spordi koja asutamisele. Praegu nõuavad organisatsioonid riiklikku toetust valitsuselt; edaspidi võib see sündida ainult Spordi koja kaudu.

Kolumbuse kirjamargid.

Hispaania valitsuse poolt lasti oktoobris müügile uued Kolumbuse kirjamargid Ameerika avastamise mälestuseks. Esimesed margid lasti müügile Sevillas. Margid on 12 erihoonistusega, kokku 34 väärtuses. Pildidel on Kolumbuse laev „Santa Maria“ mitmes kujutuses, Rabida klooster, tänujumalateenistused uue ilma avastamisel ja Kolumbuse kaaslased Colon ja Pinzon.

Sakslastel 15 meest üle 7 mt.

Köchermann Euroopa parim.

Sakslased on Euroopas parimad kauhushüppajad. Neil on tervelt 15 meest, kelle saavutused üle 7 meetri. Sakslastele järgnevad rootslased, kellel samal ajal 7 meest, Soomal — 5, Prantsusel — 4, ungarlastel, inglastel ja teistel on seal vaid üksikud.

Köchermann, Hamburg	761,5
Mölle, Düsseldorf	741
Biebach, Halle	734,5
Dobermann, Köln	732
Meier, Charlottenburg	732
Dürr, Stuttgart	725
Borchmeyer, Hannover	719
Sieg, Berliin	716
Scheck, Stuttgart	711
Huber, Stuttgart	706
Schreier, Leipzig	705
Kritschil, Breslau	704
Fanger, Kassel	704
Wagenbauer, München	703
Ladewig, Berliin	701

Millest e Ladoumègue?

Tanab spordile käega heita.

Möödunud kergejõustiku hooaja sensatsiooniks oli prantslane Jules Ladoumègue tormijooks sakslase dr. Otto Peltzeri 1000 ja 1500 mt. ilmarekordile, mis peale 3 aastast püsimist ajalukku pidid vajuma. Peale selle, kui Ladoumègue saavutas teise ilmarekordi, pühendas Prantsuse spordi ajakirjandus talle suurt tähelepanu ning nimetab teda rahvuskangelaseks. Sakslastele ei näi see sugugi meeldivat. Kuigi nende parematele sportimiseks kõik soodustused on pakutud, teevad nad Ladoumègneile kergenduste tõttu viisakaid etteheiteid. Nad kirjutavad, et L. on ametlikult Pariisi suurpanga „Société Générale“ ühe direktori erasekretär. Tegelikus elus on L. päevane töö järgmine: kell 9 hommikul, kui ta kolleegid juba ammugi tööl on, tõuseb ta üles, jookseb siis 4 või 5 kilomeetrit Bois de Bologne'is ja tuleb kella 10 homm. kodu einetama. Peale puhkeaja lõunatab ta, mille järele algab päevane treening ning, kui ilmastik liiga halb on, astub L. võimalikult ka veidi enne tööloppu büroosse. Ta kuupalk on viisakalt 1200 frangi kõrgune. Tegelikult teenib ta palju rohkem.

Ladoumègue kihlus hiljuti. Ta pruut on noor, ilus ja rikas. Kuid ta tulevase naise vanemad on tingimuseks seadnud, et peig oma kodanlikule teenistusele pöörduma peab. Sellepärast kavatses L. väga tõsiselt sportimist varna visata. Ka Ameerikasse ei taha ta sõita.

UNGARI-TSHEHHOSLOVAKKIA 1:1.

Budapestis oli jalgpalli maavõistlus Ungari ja Tšehhoslovakkia vahel. Vaatamata vihmale oli 15.000 pealtvaatajat. Esimesel minutil pääses Ungari Ticzka löögist juhtimisele. 5. min. tasusid tšehhid Juncki löögist. Tšehhide vahet päästis 26. min. 11-mt. löögi ning sellega lõppeski mäng 1:1. Vahekohtunikuna toimis Bauwens.

— Lätis tulid esivõistlustel jalgpalli meeskonnad järjekorda: Riia jalgpalli klubi, Liibavi Olümpia, Riia Wanderers, Riia Union, Sõjaväe spordiklubi, Amateur, Läti spordiselts.

LÄTI TÕSTEVÕISTLUSED.

Üksikutes kaaludes olid võitjate tõstete kogusummad: Kergekaal: Aschenberg — 265 kilo; keskaal — Osolinsch — 302,5 kg.; poolraskek. — Aleks — 290 kg.; raskekaal — Schuman — 287,5 kg.